

***D'incògnit* - Ponç Puigdevall**

El primer llibre de Ponç Puigdevall (Sant Feliu de Gruíxols, 1963), *Un silenci sec*, va guanyar el premi Andròmina de València l'any 1990. No va ser fins al 1998 que va aparèixer un altre recull de contes, de fet un dels més enlluernadors d'aquell final de segle, *Era un secret*, que consolidava l'estil de l'autor: una combinació de claustrofòbia en l'acció i d'arborescència en la sintaxi. Després d'una dècada llarga de silenci, reapareix el 2010 amb la novel·la *Un dia tranquil*, i reincideix el 2012 amb els contes de *L'atzar favorable*, on es manté fidel a una poètica obscura i minuciosa. Ara acaba d'aparèixer una novel·la de consolidació, *D'incògnit*, que, com els contes d'*Era un secret*, tracta el lector amb una exigència que no exclou la generositat.

Al llarg d'aquests anys, Ponç Puigdevall ha publicat crítiques a la premsa, a vegades elogioses i a vegades despietades (en aquests darrers casos, aconseguint convertir el subgènere del libel en una plataforma de lluïment estilístic que no exclou un sentit de l'humor corrosiu). Més d'un autor damnificat ha confós la invectiva que rebia el seu llibre amb un presumpte odi genèric cap a la literatura catalana. Contra aquesta interpretació podem citar *Els convidats de pedra*, un recull d'articles sobre autors catalans oblidats o arraconats, que Puigdevall ha publicat fa uns mesos. Tal com remarca el prologuista, Enric Sòria, aquests articles -escrits amb respecte, simpatia i compassió- constitueixen “un combat contra el marasme de la desmemòria”.

“Combat” és, certament, un terme útil per enquadrar la manera com Ponç Puigdevall concep la literatura: un combat a favor dels que ell considera textos memorables, un combat contra la incompetència i l'oportunisme, i un combat, finalment, amb les paraules, que necessita arreglar en períodes llargs i circumvolucions recargolades per expressar tots els matisos de la situació. No es pot trobar un sol paràgraf de la novel·la *D'incògnit* que s'allargui durant menys d'unes quantes pàgines, igual com no s'hi pot trobar cap diàleg, cap treva, cap frase dirigida als partidaris de la facilitat. Quan vaig voler comptar els verbs d'una oració especialment puigdevalliana, vaig desistir en arribar al número quaranta.

Cap lector no trobarà estrany que el llibre s'iniciï amb una citació extreta de l'epistolari de Kafka, ni tampoc amb una frase de Gombrowicz que fa referència al tedi i a la por, dos ingredients cabdals en l'obra de Puigdevall. Avesats als filtres que prodiga als seus llibres, com si es negués a admetre lectors diletants o buscadors de gratificacions senzilles, tampoc no és estrany que el protagonista del llibre es digui

Benet, com el cognom de l'autor de *Volverás a Región*, amb qui comparteix la resistència a la brevetat.

D'incògnit ressegueix les deambulacions d'un home que arriba a una ciutat plujosa i s'instal·la a viure a casa d'uns oncles anormals, des d'on inicia unes activitats cícliques que tenen com a objectiu principal postergar qualsevol decisió, o bé delegar-la en presagis externs. Al llarg de centenars de pàgines hi trobem variacions sobre la solitud i l'enyorança, les formes que adopta la incertesa i la pusil·lanimitat, un carrusel d'adversitats i de situacions absurdes situades entre “la purulència del fracàs” i “el furor dolç de precipitar-se a l'abisme”. Per a lectors audaços.